

УКРАЇНА

(19) **UA**

(11) **103188**

(13) **U**

(51) МПК

A61P 1/04 (2006.01)

C07D 209/10 (2006.01)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2015 04723	(72) Винахідник(и): Кузнєцова Галина Миколаївна (UA), Линчак Оксана Валеріївна (UA), Рибальченко Володимир Корнійович (UA)
(22) Дата подання заявки: 15.05.2015	
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 10.12.2015	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 10.12.2015, Бюл.№ 23	(73) Власник(и): КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, вул. Володимирська, 60, м. Київ, 01601 (UA)
	(74) Представник: Солнцев В'ячеслав Сергійович

(54) ЗАСТОСУВАННЯ 1-(4-СІ-БЕНЗИЛ)-3-СІ-4-(CF₃-ФЕНІЛАМІНО)-1Н-ПІРОЛ-2,5-ДІОНУ ЯК ЗАСОБУ ЛІКУВАННЯ ВИРАЗКОВОГО КОЛІТУ

(57) Реферат:

Застосування 1-(4-СІ-бензил)-3-СІ-4-(CF₃-феніламіно)-1Н-пірол-2,5-діону як засобу лікування виразкового коліту.

UA 103188 U

Корисна модель належить до галузі біології і медицини і стосується застосування 1-(4-Cl-бензил)-3-Cl-4-(CF₃-феніламіно)-1H-пірол-2,5-діону у терапії виразкового коліту.

Виразковий коліт є поширеним захворюванням шлунково-кишкового тракту, хронічна форма якого підвищує ризик розвитку колоректального раку у 2-8 разів. Засобами лікування виразкового коліту є препарати на основі 5-аміносаліцилової кислоти (5-аміносаліцилова кислота, сульфасалазин, салофальк), які застосовуються при легких формах запальних захворювань кишечника, для підтримки ремісії, у комплексній терапії з глюкокортикоїдами місцево. Проте вони мають наступні недоліки [1]: малоефективні при важких та середньої тяжкості формах захворювання; мають високу частоту побічних ефектів (до 55 %); спричиняють порушення функцій органів травлення (нудота, блювота, діарея, анорексія, біль у животі, виразка шлунка, порушення функції печінки, гепатит, панкреатит); спричиняють порушення кровотворення (агранулоцитоз, гранулоцитопенія, тромбоцитопенія, гемолітична анемія); можуть викликати алергічні реакції.

При важких та гормонорезистентних і гормонозалежних формах виразкового коліту застосовують імунодепресанти (азатіоприн, 6-меркаптопурин, метотрексат, циклоспорин). Недоліками цих аналогів є [3]: необхідність тривалого застосування для отримання ефекту; порушення функцій органів травлення (нудота, блювота, анорексія, панкреатит, гепатит, холестази); порушення кровотворення; токсичне ураження нирок; опортуністичні інфекції через пригнічення імунітету.

Для лікування середньої та важкої форми виразкового коліту застосовують глюкокортикоїди (гідрокортизон, преднізолон) місцево (свічки, клізми) або внутрішньовенно, який приймається за найближчий аналог [2]. Недоліками цих засобів є: ризик виникнення гормональної залежності при тривалому застосуванні; пригнічення імунітету; порушення обміну речовин. При цьому ризик та тяжкість побічних ефектів зростають при тривалому прийомі препаратів.

Відомо, що похідне піролу 1-(4-Cl-бензил)-3-Cl-4-(CF₃-феніламіно)-1H-пірол-2,5-діон (далі MI-1) є конкурентним інгібітором тирозинкіназ, має антипроліферативні та проапоптичні властивості щодо трансформованих клітин [4], протипухлинну активність при хімічно індукваному раку товстої кишки щурів, має антиоксидантні властивості, є безпечним для органів травлення, виділення, репродукції та кровотворення при хронічному введенні [5-7].

В основу корисної моделі поставлена задача розробки способу лікування виразкового коліту, що є ефективним при середній та важкій формах виразкового коліту і при цьому безпечним при тривалому застосуванні, тобто не викликає гормональної залежності, не впливає на обмін речовин, не пригнічує кровотворення, не є гепато- і нефротоксичним, не подразнює слизові оболонки шлунково-кишкового тракту.

Суть корисної моделі полягає в тому, що вперше пропонується застосування 1-(4-Cl-бензил)-3-Cl-4-(CF₃-феніламіно)-1H-пірол-2,5-діону як засобу лікування виразкового коліту. Показано, що дана сполука за підбраної дози та технології введення в живий організм зменшує макро- та мікроскопічні прояви виразкового коліту на 82 % на моделі *in vivo*, сприяє відновленню цілісності слизової оболонки товстої кишки та нормалізації її окисно-відновного статусу. Технічний результат полягає в тому, що MI-1 на 29 % ефективніше зменшує макро- та мікроскопічні прояви коліту, на 53 % ефективніше відновлює окисно-відновний статус слизової оболонки товстої кишки - практично до рівня здорових тварин.

Приклад реалізації.

Експериментальний коліт у щурів самців лінії Wistar з середньою масою 210-230 г моделювали 2-кратним ректальним введенням 1 мл 4 % розчину оцтової кислоти з інтервалом в 1 тиждень. Через 2 тижні від початку експерименту спостерігали ознаки виразкового коліту на макро- (6 балів за 10 бальною шкалою) та мікрорівнях (5 балів за 11-бальною шкалою); порушення окисно-відновного статусу слизової оболонки товстої кишки; зростання навантаження на печінку (Табл. 1), що відповідає клінічній картині виразкового коліту середньої тяжкості. MI-1 у дозі 2,7 мг/кг [5-7] вводили щоденно інтрагастрально, розчиненим у соняшниковій олії (всього 0,1 мл): Як препарат порівняння використовували преднізолон - препарат базової терапії при виразковому коліті середньої тяжкості - у вигляді розчину для ін'єкції, який вводили у дозі 0,7 мг/кг щоденно внутрішньоочеревинно розведеним у фізіологічному розчині згідно з рекомендаціями до клінічного застосування при виразковому коліті. Перше введення сполук здійснювали через 2 години після першого введення оцтової кислоти.

MI-1 зменшує ступінь запалення слизової оболонки товстої кишки на 82 %: зменшує гіперемію, усуває виразки та нашарування на слизовій оболонці товстої кишки, усуває десквамацію поверхневого епітелію та значно зменшує діapedезні крововиливи у слизовій оболонці. Напроти, за умов дії преднізолону гіперемія слизової оболонки зберігається, також

маж місце спазм кишкової стінки. Тобто MI-1 на 29 % ефективніше за преднізолон усуває запалення слизової оболонки кишки.

Таблиця 1

Показники стану слизової оболонки товстої кишки щурів при дії MI-1 та преднізолону за умов виразкового коліту.

	контроль	коліт	коліт+преднізолон	коліт+MI-1
Пошкодження слизової оболонки на макрорівні	0 (відсутні)	6 (виразки, гіперемія, фібриноїдні та некротичні нашарування на ділянках понад 2 см уздовж товстої кишки)	2 (одна виразка без гіперемії та набряку кишкової стінки, або гіперемія без утворення виразок)	1 (локальна гіперемія, виразки відсутні)
Інтенсивність запального процесу				
Порушення цілісності слизової оболонки	0	1	0	0
Гіперемія та лейкоцитарна інфільтрація	0	3	1	1
Потовщення м'язової оболонки	0	0	1	0
Наявність крипт-абсцесів	0	1	0	0
Зменшення кількості келихоподібних клітин	0	0	0	0
Стан слизової оболонки (сумарна кількість балів)	0	11	4	2
АлАТ, мкмольпірувату/год.*мл	1,9±0,19	2,4±0,16 ^a	2,1±0,32	1,48±0,11 ^a
АсАТ, мкмольпірувату/год.*мл	2,54±0,27	2,34±0,19	2,54±0,3	2,18±0,23
Коефіцієнт де Рітиса	1,34	0,98	1,21	1,47
Супероксиддисмутаза, у.о./мг білка	316,21±27,54	190,02±16,87 ^a	298,23±23,65 ^b	278,34±35,78 ^b
Каталаза, мкмоль H ₂ O ₂ /мг білка.хв	556,24±31,13	614,42±30,24	567,34±24,65	543,13±24,88
Малоновий діальдегід, ммоль/г білка	190,73±10,84	360,12±24,56 ^a	288,56±19,56 ^{a, b}	235,98±14,55 ^{a,b,c}
Карбонільні групи білків, ммоль/г білка	180,35±24,19	288,45±34,78 ^a	256, 87±36,97 ^a	205,37±23,65 ^{b,c}

^a p≤0,05 порівняне з контролем;

^b p≤0,05 порівняне з групою коліту;

^c p≤0,05 порівняне з групою коліт+преднізолон.

- 5 Крім того, MI-1 сприяє нормалізації окисно-відновного балансу слизової оболонки - знижує рівні продуктів перекисного окиснення ліпідів: малонового діальдегіду - на 34 %, що ефективніше за преднізолон на 72 %, карбонільних груп білків - на 29 %, що в 1,6 рази ефективніше за дію преднізолону; підвищує рівень активності супероксиддисмутази - на 46 %, що на 19 % менше, ніж ефект преднізолону, та знижує рівень активності каталази на 11 %, що на рівні ефекту преднізолону. Також MI-1 сприяє зменшенню навантаження на печінку (наближає до норми коефіцієнт де Рітиса), як і преднізолон.
- 10

Таким чином, встановлено, що MI-1 зменшує макро- та мікроскопічні прояви коліту, сприяє відновленню цілісності покривного епітелію слизової оболонки товстої кишки щурів до рівня здорових тварин, відновлює окисно-відновний статус слизової оболонки практично до рівня

здорових тварин, зменшує навантаження на печінку як і преднізолон. Технічний результат полягає в тому, що MI-1 на 29 % ефективніше зменшує макро- та мікроскопічні прояви коліту, на 53 % ефективніше відновлює окисно-відновний статус слизової оболонки товстої кишки - практично до рівня здорових тварин.

5

Джерела інформації:

1. Cottone M., Renna S., Modesto I., Orlando A. Is 5-ASA still the treatment of choice for ulcerative colitis? // Curr. Drug Targets. - 2011. - V.12, #10. - P. 1396-405.

10 2. Копейкин В.Н. Механизмы формирования и система оптимизации лечения неспецифического язвенного колита у детей: Автореф. дис. ... докт. мед. наук, М., 1996. - 38 с.

3. Bamba S., Tsujikawa T., Sasaki M., et.al. Immunomodulators and immunosuppressants for Japanese patients with ulcerative colitis. // ISRN Gastroenterol. - 2011. - V.2011. - P. 194324.

15 4. Дубініна Г.Г. Антипроліферативна дія нових похідних 1-(4-R-бензил)-3-R1-4-(R2-феніламіно)-1H-пірол-2,5-діону / Г.Г. Дубініна, С.М. Головач, В.О. Козловський [та ін.] // Журнал органічної та фармацевтичної хімії. - 2007. - Т.5, № 1. - С. 39-49.

5. Яблонська СВ., Філінська О.М., Островська Г.В., Рибальченко В.К. Оцінка гепатотоксичності нового похідного малеїміду з цитостатичною активністю і його вплив на пероксидне окислення та антиоксидантну систему печінки // Укр. біохім. журн. - 2009. - Т.81, № 5. - С. 83-92.

20 6. Кузнецова Г.М., Линчак О.В., Данилов М.О., Котляр І.П., Рибальченко В.К. Вплив похідних дигідропіролу та малеїміду на стан печінки і товстого кишечника щурів у нормі та за умов розвитку колоректального раку // Український біохімічний журнал. - 2013. - Т. 85, № 3. - С. 62-72.

25 7. Byelinska I.V., Rybalcheko V.K. Ostrovska G.V., Dyagil I.S. Hematological effect of protein kinase inhibitor maleimide derivative (1-(4-Cl-benzyl)-3-Cl-4-(CF₃-phenylamino)-1h-pyrrole-2,5-dione) // Journal of Pre-Clinical and Clinical Research. - 2010. - V. 4, N 1.- P. 32-35.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

30 Застосування 1-(4-Cl-бензил)-3-Cl-4-(CF₃-феніламіно)-1H-пірол-2,5-діону як засобу лікування виразкового коліту.

Комп'ютерна верстка О. Гергіль

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601